

Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy

2., aktualizované a rozšířené vydání

- Účetní výkazy
a co v nich najdeme
- Výnosy, náklady a zisk
- Způsoby financování
podniku
- Řízení zásob, pohledávek,
závazků a cash flow
- Investice a jejich efektivita
- Finanční analýza
a poměrové ukazatele

Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy

2., aktualizované a rozšířené vydání

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Doc. RNDr. Ing. Hana Scholleová, Ph.D.

**Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy
2., aktualizované a rozšířené vydání**

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
www.grada.cz
jako svou 4697. publikaci

Odborně recenzovali:
Prof. Ing. Ladislav Blažek, CSc.
Doc. Ing. Petra Rydvalová, Ph.D.

Vydání odborné knihy schválila Vědecká redakce nakladatelství Grada Publishing, a.s.

Odpovědné redaktorky Mgr. Lucie N. Marková, Mgr. Kamila Nováková
Sazba a grafická úprava Milan Vokál
Počet stran 272
Druhé vydání, Praha 2012
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2012
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2012
Cover Photo © fotobanka allphoto

ISBN 978-80-247-4004-1 (tištěná verze)
ISBN 978-80-247-7717-7 (elektronická verze ve formátu PDF)

Obsah

O autorece	9
Předmluva	11
1. Účetní výkazy a co v nich najdeme	13
1.1 Rozvaha	15
Shrnutí	19
Příklady k procvičení	20
1.2 Výkaz zisku a ztráty	21
Shrnutí	27
Příklady k procvičení	28
1.3 Výkaz o peněžních tocích (cash flow)	30
1.3.1 Rozdíl mezi příjmy a výnosy, výdaji a náklady	30
1.3.2 Proč sestavujeme výkaz cash flow?	33
Příklady k procvičení	40
Shrnutí	41
1.4 Výnosy, náklady a zisk	42
1.4.1 Metody stanovení nákladové funkce	43
1.4.2 Výnosy, náklady a bod zvratu	48
1.4.3 Hrubé rozpětí	52
Shrnutí	53
Příklady k procvičení	54
2. Způsoby financování podniku	61
2.1 Minimalizace nákladů na kapitál	64
2.1.1 Ratingový model určování WACC	71
Shrnutí	74
2.2 Bilanční pravidla	74
2.2.1 Zlaté bilanční pravidlo	74
2.2.2 Pravidlo vyrovnání rizika	77
2.2.3 Pari pravidlo	78
2.2.4 Růstové pravidlo	78
Shrnutí	79
2.3 Finanční páka	80
Shrnutí	82
Příklady k procvičení	83

3. Krátkodobé finanční řízení	89
3.1 Obratový cyklus peněz	91
3.2 Pracovní kapitál	94
3.3 Složky pracovního kapitálu a možnosti jejich řízení	96
3.3.1 Zásoby	97
3.3.2 Pohledávky	100
3.3.3 Možnosti řízení pohledávek	101
3.3.4 Krátkodobý finanční majetek	103
3.4 Vztah řízení pracovního kapitálu a cash flow	104
3.5 Financování pracovního kapitálu	107
3.5.1 Krátkodobé závazky jako zdroj financování	109
Shrnutí	111
Příklady k procvičení	112
4. Investice a jejich efektivita	117
4.1 Hodnocení podnikových investic	120
Shrnutí	124
4.2 Metody hodnocení investic	124
4.2.1 Statické metody	124
Shrnutí	129
4.3 Dynamické metody hodnocení investic	129
4.3.1 Metoda čisté současné hodnoty (<i>Net Present Value, NPV</i>)	132
4.3.2 Vnitřní výnosové procento (<i>Internal Rate of Return, IRR</i>)	133
4.3.3 Index ziskovosti (<i>Profitability Index, PI</i>)	135
4.3.4 Doba návratnosti, splacení (<i>Payback Period, PP</i>)	136
Shrnutí	138
Příklady k procvičení	140
4.4 Financování investic	142
4.4.1 Financování vlastním kapitálem	142
4.4.2 Financování cizím kapitálem	142
4.4.3 Leasing jako způsob financování investic	145
4.5 Inflace	153
Shrnutí	154
4.6 Obnovovací investice	155
Příklady k procvičení	158
5. Finanční analýza	161
5.1 Horizontální a vertikální analýza účetních výkazů	166
5.2 Poměrové ukazatele	175
5.2.1 Ukazatele rentability	175
5.2.2 Ukazatele likvidity	177
5.2.3 Ukazatele aktivity	178
5.2.4 Ukazatele zadluženosti	181
5.2.5 Ukazatele kapitálového trhu	182
5.2.6 Ukazatele produktivity	184
5.3 Analýza čistého pracovního kapitálu	186
5.4 Souhrnné indexy hodnocení podniku	189
5.4.1 Altmanova analýza	189
5.4.2 Index IN05	190

5.5	Hodnotové ukazatele (EVA)	192
5.6	Srovnávání	194
	Shrnutí	197
	Příklady k procvičení	198
Závěr	205
Řešení příkladů	207
	1. kapitola	209
	2. kapitola	220
	3. kapitola	226
	4. kapitola	233
	5. kapitola	240
Výsledky testů	253
Literatura	254
Přílohy	255
Přehled použitých zkratk	264
Shrnutí/Summary	266
Rejstřík	267

O autorce

Doc. RNDr. Ing. Hana Scholleová, Ph.D.

Po absolvování Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v roce 1988 vystudovala na Fakultě podnikohospodářské Vysoké škole ekonomické v Praze obor Podniková ekonomika a management bakalářské, magisterské i doktorské studium. Od roku 1996 působí jako odborná asistentka, nyní docentka na katedře podnikové ekonomiky, vyučovala a vyučuje kurzy související zejména s řízením podnikových financí (Podniková ekonomika, Controlling, Oceňování podniku, Reálné opce, Finance podniku, Strategické kapitálové investice), participuje na předmětech vedlejší specializace Finanční manažer a na přípravě kurzů programu MBA. Je autorkou a spoluautorkou řady článků s problematikou investic do reálných aktiv, projektů rychlého rozvoje a stanovování jejich hodnoty. Napsala nebo se autorsky podílela i na knihách *Investiční controlling*, *Hodnota flexibility – Reálné opce*, *Manažerské finance*, *Chování podniku v procesu globalizace*, *Ekonomický slovník*, *Inovace nástrojů ekonomiky a managementu organizací*, *Nová ekonomika – nové příležitosti?* a dalších. Spolupracuje s firemní praxí a lektorsky se podílí na přednáškových činnostech pro Controller Institut, Institut oceňování majetku, VOX aj.

Předmluva

Podíváme-li se na podnik jako na živý organizmus, má řadu funkcí a činností, které jsou mezi sebou provázány a musí reagovat na podmínky z okolí, ať již jsou příznivé, či ne.

Položme si otázku – jaký úkol v tomto organizmu má ekonomické a finanční řízení? Není přímo svázáno s výrobou, není tedy důležité? Důležité je umět vyrobit kvalitní produkt nebo poskytovat dobré služby, umět je prodat, a to dráž než vyrobit... Proč se zabývat financemi v podniku? Není to jen nutné zlo?

Finance jsou svázány se vším, obíhají všemi částmi podniku, někde jsou vidět méně, někde více. Že se pokazil výrobní stroj, je viditelné ihned v okamžiku závady – na rozdíl od porouchaných financí. Jako u člověka – všichni známe pocit, když nás bolí noha, ruka, hlava, sledujeme se a snažíme se bolest odstranit, léčit... Přitom nejčastější příčinou těžkých onemocnění a smrti nejsou vyvrtnuté kotníky, bolestivý žlučník nebo migréna, ale problémy oběhového systému, které včas nikdo nezaznamenal. A analogicky u podniku to jsou problémy finančního rázu.

V první řadě je třeba mít motivaci... Proč byste se měli zajímat o finance, když nejste ani ekonom, ani finanční ředitel, jen máte svou práci a chcete ji dělat pořádně?

Každý, kdo nesedí doma a nekouká jen do zdi, se dennodenně setkává s podnikovými financemi, někdy viditelně, jindy aniž to zaznamená. Možná jsou pro vás finance velkým exotickým zvířetem, slonem, u kterého máte pocit, že se mu nikdy nemůžete dostat pod kůži. Jistě víte, že se slonem můžete bojovat, můžete ho i porazit, ale dlouhodobě je daleko přínosnější, když si ho ochočíte a on bude pracovat pro vás. Tato kniha by vám měla pomoci poznat finance a cesty, jak jejich systém pochopit, pokořit a využít ve svůj prospěch.

Co můžete čekat?

Jen minimum teorie, ale řadu příkladů, jak systémy fungují, jak jsou provázané, a to na jednoduchých příkladech, které se vás nebudou snažit ohromit čísly účtů či naprosto cizími výrazy.

Přístupnou formou vysvětlíme základní ekonomické kategorie tak, aby nové poznatky byly přímo aplikovatelné. Existují firmy, které mají vynikající produkty, velmi dobré technické a organizační řízení podniku, a přitom se u nich objevují tu a tam výkyvy či dílčí problémy způsobené mezerami v ekonomickém a finančním řízení. A právě nalezení a odstranění těchto mezer může prudce zvednout prosperitu podniku.

Text je průběžně doplněn ilustrativními příklady, v závěru kapitol naleznete další příklady, jejichž řešení je umístěno na konci knihy, aby čtenáře nedemotivovalo. Ke každé ka-

pitole jsou připojeny i úvahové otázky a testy, které by vás měly přinutit znovu se nad probranou problematikou zamyslet a zkontrolovat, zda jste přečtené správně pochopili. Nebojte se, i pro tyto úkoly jsou na konci knihy zařazena hodnocení.

První kapitola je věnována **základním účetním výkazům**; neudělá z vás účetního, ale měli byste pochopit, co ve výkazech můžete hledat a najít, o čem vypovídají, jak jsou vzájemně provázané. Dozvíte se také, jak pracovat s výnosy a náklady, aby bylo firemní hospodaření úspěšné.

Druhá kapitola rozebírá základní **způsoby financování**, ukazuje jejich výhody a nevýhody v návaznosti na majetek, který potřebuje podnik profinancovat, a náročnost na cenu kapitálu. Dává k dispozici základní pravidla, kterými je možné se při rozhodování o struktuře a množství potřebného kapitálu řídit.

Třetí kapitola je orientována na **krátkodobé finanční řízení**, upozorňuje na aspekty, kterými by se měl podnikatel zabývat při řízení pracovního kapitálu a hledání jeho optimální výše, a to jak na straně oběžného majetku, tak i krátkodobých závazků.

Čtvrtá kapitola poskytuje návody, jak přistupovat k rozhodování o dalším rozvoji podniku prostřednictvím **investic**, jakými metodami investice hodnotit, kdy je přijmout, či zamítnout a kde na ně vzít dodatečný kapitál.

Pátá kapitola umožňuje podívat se na podnik jako celek prostřednictvím komplexního hodnocení jeho činnosti odrážející se ve finančních výsledcích – tj. prostřednictvím **finanční analýzy**. Ukazuje jednotlivé metody i jejich praktické použití a vzájemnou provázanost, ale i možné interpretace.

Po prostudování této knihy byste měli vědět, co se vám snaží sdělit účetní, jak se vás pokouší obalamutit věřitel, kdy použít leasing a kdy je lepší se zadlužit, za jakých okolností je pro vás skutečně výhodný kontokorent, proč nemáte na účtu peníze a jak je tam dostat..., ale také proč po vás finanční ředitel chce, abyste snížili zásoby, proč máte někomu dávat slevu za včasné placení, ale sám platit později, jak můžete jako zaměstnanec argumentovat, abyste mohl dostat vyšší mzdu... Tak proč to nezkusit?

KAPITOLA 1

Účetní výkazy a co v nich najdeme

1.1 Rozvaha

České přísloví „Dvakrát měř a jednou řež“ nás nabádá, abychom věci řešili s rozvahou. Co je to rozvaha? Jako obyčejný člověk si sednete a přemýšlíte... Jako ekonom nebo účetní začnete počítat své majetky a zdroje.

Rozvaha je účetní výkaz, jehož plnou formu naleznete v příloze 1, ale my se na ni podíváme z hlediska základních informací, které v ní lze najít.

Pojďme se podívat na případ malé Alenky, která si také může vytvořit svou rozvahu – a to ve formě jednoduché tabulky.

Příklad

Maminka pošle Alenku nakoupit – dává jí 50 Kč a říká – kup chleba, mléko, 2 jogurty a pro sebe si můžeš koupit čokoládu, zbytek peněz si pak dej do pokladničky. Alenka má štěstí, protože je u nich na návštěvě hodná teta, která jí přidá ještě 20 Kč, aby si mohla koupit pořádnou čokoládu.

Kdyby si Alenka sestavila svou rozvahu, sepsala by si svůj majetek (tj. to, co má – odborně tomu říkáme aktiva) a kapitál (tj. kde na to vzala peníze – odborně tomu říkáme pasiva).

Tab. 1.1 Rozvaha Alenky poté, co obdržela peníze

Majetek (aktiva)	Kč	Kapitál (pasiva)	Kč
peníze v ruce	70	maminka	50
		teta	20
Celkem	70	Celkem	70

Za hodinu přijde Alenka s nákupní taškou a účtenkou z obchodu: přinesla chleba za 18 Kč, mléko za 15 Kč, 2 jogurty za 16 Kč, čokoládu za 16 Kč a v ruce drží pětikorunu, se kterou běží k pokladničce. Kdyby si sestavila rozvahu nyní, odrážela by nové skutečnosti a vypadala by takto:

Tab. 1.2 Rozvaha Alenky po nákupu

Majetek (aktiva)	Kč	Kapitál (pasiva)	Kč
potraviny, z toho:	65	maminka	50
chleba	18	teta	20
mléko	15		
jogurty (2 × 8)	16		
čokoláda	16		
peníze v ruce	5		
Celkem	70	Celkem	70

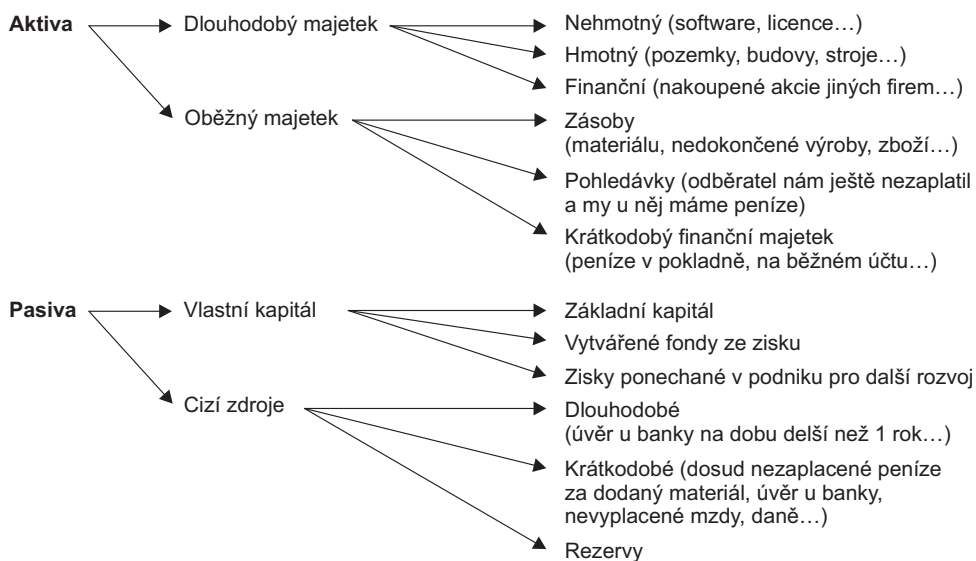
Vidíme, jak se rozvaha Alenky mění, a je jasné, že až jí za chvíli maminka nákup vezme, její rozvaha bude vypadat zase úplně jinak. To znamená, že **rozvaha se v čase mění a je důležité vždy uvádět časový okamžik, ke kterému byla sestavena.**

Rozvaha podniku popisuje stav majetku (aktiv) a kapitálu (pasiv) vždy k určitému datu; říkáme, že veličiny v ní obsažené jsou stavové.

Kdy se v podniku sestavuje rozvaha?

Teoreticky by se mohla rozvaha sestavovat kdykoli, ale protože v řízení podniku jsou i jiné úkoly než si jako Harpagon sčítat majetky a kapitály, obvykle je sestavována při účetní závěrce – ať už řádné, nebo mimořádné.

Co všechno můžeme najít v rozvaze podniku?

Obr. 1.1 Rozvaha podniku

Jak se pozná, který majetek je dlouhodobý a který oběžný?

- **Mezi dlouhodobý majetek** jsou zahrnuty věci, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně-technické funkce delší než jeden rok; měly by sloužit podniku k vytváření dalšího ekonomického užítku.
- **Oběžný majetek** je takový, který se neustále mění podle činnosti firmy, obíhá – za peníze je pořízen materiál, ten je opracován a z něj vytvořen výrobek, který si odveze odběratel, zaplatí za něj, a tím se získají další peníze, za které může být znovu zakoupen materiál...

Čím se liší vlastní a cizí kapitál? Obojí má přece podnikatel ve svém podniku.

- **Vlastní kapitál** je ten, který je zakladatelem vložen do podniku na začátku podnikání nebo postupně navyšovaný tím, že podnik má zisk a vlastník ho nepoužívá pro sebe, ale ponechává ho v podniku pro jeho další rozvoj.

- **Cizí kapitál** má podnikatel pouze zapůjčen a bude ho muset někdy vrátit. Doba používání je dána obvykle smluvně předem. V případě bankovních zdrojů nebo i jiných dlouhodobých půjček se k nim váže i platba za zapůjčení peněz (úrok). Část krátkodobých zdrojů podnikatel používá zdarma; obvykle jde o prostředky, u nichž je definováno, kdy mají být zaplaceny a v této době je zahrnuto i prodlení.

Je dobré, aby podnikatel měl víc pasiv než aktiv?

Aktiv a pasiv musí být vždy stejně – není možné, abychom legálním způsobem pořídili majetek, na který jsme neměli zdroje, a naopak není možné, aby se část kapitálu někde jen tak ztratila. Strana pasiv nám totiž ukazuje, z jakých prostředků jsme pořídili majetek – aktiva a pasiva jsou dvěma stranami jedné mince.

Jak v pasivech, tak v aktivech lze najít ještě položku časového rozlišení aktiv a pasiv, tzv. ostatní aktiva nebo pasiva.

Podrobné členění rozvahy najdete v příloze 1, kde je struktura rozvahy v **zákonem předepsané formě**. V prvním sloupci jsou označeny jednotlivé řádky číslováním, které pomáhá orientaci v položkách. Základním značením jsou velká písmena – ty označují nejhrubší rozdělení aktiv (pasiv), pak následují římské číslice a za další tečkou arabské číslice. Čím podrobnější úroveň aktiva (pasiva), tím má u sebe více značek (písmeno + číslice). Položka na vyšší úrovni je vždy dána součtem položek příslušející nižší úrovni.

Například se můžeme podívat na B. Dlouhodobý majetek. Ten je součtem položky B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek, B.II. Dlouhodobý hmotný majetek a B.III. Dlouhodobý finanční majetek. Zároveň např. položka B.II. Dlouhodobý hmotný majetek je součtem položek Pozemky, Stavby atd., které jsou označeny jako B.II.1. až B.II.9.

Na straně aktiv je o dva sloupce více pro čísla než na straně pasiv, kde se uvádí jen hodnoty tohoto a minulého období, zatímco sloupce na straně aktiv, určené pro aktuální období, mají tajemné názvy brutto, korekce a netto. Skutečná hodnota aktiva je netto, nicméně některá aktiva jsme pořídili kdysi za jinou cenu (podívejte se na své auto, jak se ztrácí jeho hodnota), takže pro vyrovnání na skutečnou cenu uplatňujeme korekci, vyjadřující opotřebení majetku. K vysvětlení jejího použití se ještě vrátíme u dalších účetních výkazů.

V rozvaze platí tzv. **základní bilanční princip: aktiva = pasiva**.

Příklad

Pan Karel Vazba je knihář, který váže knihy, ale tiskne i vizitky, dělá desky pro certifikáty, uznání a diplomy na zakázku apod. Rozhodl se, že se postaví na vlastní nohy a založí podnik. Bohužel jeho firma není ještě příliš známá, tak zatím získal jedinou zakázku. Z přebytku času se pak rozhodl, že si udělá malou inventuru svého majetku a kapitálu. Přitom zjistil, že kromě dílničky s pozemkem za 100 tis. Kč má stroje za 150 tis. Kč. Na zakázku nakoupil a spotřeboval materiál za 150 tis. Kč, ale moc mu to nevadí, protože za něj ještě nezaplatil. No co, vždyť firma, pro kterou udělal čestná uznání za 160 tis. Kč, mu taky nezaplatila. Do podnikání vložil na začátku roku 500 tis. Kč. Kolik by měl najít v pokladně? Pan Vazba si sečte svá aktiva a pasiva (viz tab. 1.3).

Tab. 1.3 Rozvaha pana Vazby

Majetek (aktiva)	tis. Kč	Kapitál (pasiva)	tis. Kč
Dlouhodobý majetek	250	Vlastní kapitál	500
dílna s pozemkem	100	Cizí kapitál	150
stroje	150	krátkodobé závazky z obchodních vztahů (nezaplacený materiál)	150
Oběžný majetek			
pohledávka (čestná uznání)	160		
pokladna	?		
Celkem		Celkem	650

Hodnota aktiv celkem, ale bez peněz v pokladně je 410 tis. Kč. Přebytný kapitál musí být někde uložen – nemá-li pan Vazba již žádný jiný majetek, měl by ho mít v hotovosti nebo na účtu. To znamená, že aby bylo splněno základní pravidlo bilance, musí v pokladně (nebo na účtu) být $650 - 410 = 240$ tis. Kč.

Co se stane, když firma, která panu Vazbovi dluží 160 tis. Kč, se rozhodne mu zaplatit? Jaké změny nastanou v jeho rozvaze? Samozřejmě, že zmizí pohledávka 160 tisíc Kč, ale nemůže se jen tak ztratit, protože to by znamenalo, že by bylo porušeno základní pravidlo bilance (aktiva = pasiva).

Rozvaha (bilance) není jen vykazováním „pro papíry“, ale přesně odráží situaci v podniku.

Při uhrazení pohledávky přijdou panu Vazbovi peníze na účet (ve výši pohledávky) a zároveň zmizí pohledávka. Potom bude strana aktiv vypadat viz tab. 1.4.

Tab. 1.4 Změny v aktivech v souvislosti s uhrazením pohledávky

Aktiva (tis. Kč)	původně	po uhrazení pohledávky	popis události
Dlouhodobý majetek	250	250	
Oběžný majetek	400	400	
pohledávka	160	–	uhrazení pohledávky – mizí
pokladna	240	240 + 160	přibýly peníze z uhrazení pohledávky
Celkem	650	650	celkový stav se nezměnil

Na straně pasiv nedojde k žádné změně.

Pan Vazba má nyní na účtu 400 tis. Kč a rozhodne se, že i on zaplatí svůj dluh svému dodavateli materiálu. Jak se to projeví v rozvaze? Pan Vazba vezme 150 tis. Kč z běžného účtu a dá je dodavateli. To znamená, že tím pádem už mu nebude nic dlužit – zmizí jeho závazek vůči dodavateli. Podívejme se, jaké změny tedy nastanou oproti poslednímu stavu rozvahy (viz tab. 1.5).

Tab. 1.5 Změny v aktivech v souvislosti se zaplacením závazku

Aktiva (tis. Kč)	původně	po změně	Pasiva (tis. Kč)	původně	po změně
Dlouhodobý majetek	250	250	Vlastní kapitál	500	500
Oběžný majetek	400	250	Cizí kapitál	150	0
Peníze	400	400 – 150 = 250	Krátkodobý závazek	150	150 – 150 = 0
Celkem	650	500	Celkem	650	500

Tentokrát se změnilly položky peníze a krátkodobé závazky a celková výše aktiv a pasiv poklesla, ale tak, že opět je splněn bilanční princip (aktiva = pasiva).

Zkuste samostatně do rozvahy promítnout situaci, kdy:

- pan Vazba uhradí jen polovinu závazku,
- pan Vazba dále přijme od nového zákazníka zálohu 100 tis. Kč.

Řešení naleznete na konci knihy v Řešení příkladů.

V předchozích příkladech jsme si mohli všimnout, že **není možné, aby se nějaká změna odehrála jen na jednom místě rozvahy** – každá změna musí mít svůj původ a důsledek, a proto se musí odrazit ve změně dvou položek (možná i více, ale vždy jde rozložit do kroků na dvou místech).

V rozvaze mohou nastat tyto změny:

- Pokles (růst) jedné položky aktiv a růst jiné položky (např. pan Vazba dostal na účet peníze za čestná uznání, která dávno zákazníkovi odevzdal, ale ten mu za ně tehdy nezaplátil).
- Pokles (růst) jedné položky pasiv a růst jiné položky (krátkodobý dluh byl smlouvou převeden na dlouhodobý).
- Růst (pokles) jedné položky na straně aktiv i pasiv (např. když si podnikatel půjčí peníze od banky – na straně pasiv vzroste o příslušnou částku krátkodobý cizí kapitál, na straně aktiv se získané peníze objeví v pokladně). Zároveň o stejnou částku vzroste (poklesne) celkový součet aktiv i pasiv. V případě poklesu může jít např. o zaplacení dluhu (jak tomu bylo u pana Vazby).

Shrnutí

- Rozvaha je účetní výkaz, který eviduje stav majetku a kapitálu v podniku k určitému datu.
- Majetek se nazývá aktiva a zdroje, ze kterých byl pořízen, kapitál neboli pasiva.
- Bilanční princip říká: aktiva = pasiva.
- Během života podniku se velikost položek v rozvaze stále mění, ale musí být zachován bilanční princip, což znamená, že se změna nikdy nemůže odrazit pouze v jedné položce.